

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Mantojums>Ierobežojumi attiecībā uz mantošanu — Īpašie noteikumi
Ierobežojumi attiecībā uz mantošanu — Īpašie noteikumi

Ungārija

1 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem ir īpaši noteikumi, kas saistībā ar saimnieciskiem, ģimenes vai sociāliem apsvērumiem nosaka ierobežojumus attiecībā uz attiecīgajā dalībvalstī esošo nekustamā īpašuma, dažu uzņēmumu un citu īpašu mantas kategoriju mantošanu vai to ietekmē?

1) Lauksaimniecības un mežsaimniecības zeme

1.1. Vispārīgi

Saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem lauksaimniecības un mežsaimniecības zemes īpašumtiesību iegūšanu reglamentē stingri noteikumi. Šādi ierobežojumi skar arī iegūšanu mantošanas kārtībā neatkarīgi no tā, vai mantotāji ir Ungārijas valstspiederīgie, citu dalībvalstu valstspiederīgie vai citi ārvalstnieki.

Ierobežojošie noteikumi ir ietverti šādos divos likumos:

2013. gada Likums CXXII par darījumiem ar lauksaimniecības un mežsaimniecības zemi (*a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény*) (Zemes darījumu likums) un

2013. gada Likums CCXII, ar ko nosaka dažādus noteikumus un pārejas pasākumus attiecībā uz 2013. gada Likumu CXXII par darījumiem ar lauksaimniecības un mežsaimniecības zemi (*a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény*) (*2013. évi CCXII. törvény*) (2013. gada Likums par pārejas pasākumiem).

Noteikumi ir ļoti sarežģīti; galvenos noteikumus, kas ir būtiski attiecībā uz mantošanu, var apkopot šādi.

1.2. Nekustamais īpašums, uz kuru attiecas ierobežojumu materiālā piemērošanas joma

Tiesiskie ierobežojumi attiecas uz “lauksaimniecības un mežsaimniecības zemes” iegādi. Saskaņā ar Zemes darījumu likuma 5. panta 17. punktu jēdziens “lauksaimniecības un mežsaimniecības zeme” (lauksaimniecības zeme) ietver:

visus zemes gabalus, kas reģistrēti nekustamā īpašuma reģistrā kādam no šādiem lietojumiem: aramzeme, vīnogulāju zeme, augļu dārzs, dārzs, pļava, ganība (zālājs), niedrājs, mežs un kokaugiem klāta platība (neatkarīgi no tā, vai zeme atrodas pilsētas vai perifērijas zonā), un zemes gabalus, kas netiek apstrādāti un kas nekustamā īpašuma reģistrā reģistrēti kā “platība, kura Valsts Mežsaimniecības datubāzē reģistrēta kā mežs”.

1.3. Ierobežojumi, kas attiecas uz īpašumtiesību iegūšanu mantošanas kārtībā

Zemes darījumu likumā likumiskā mantošana un testamentārā mantošana tiek uzskatīta par dažādiem mantošanas veidiem attiecībā uz lauksaimniecības zemes īpašumtiesību iegūšanu. Likumā aprakstītie ierobežojumi attiecas īkai uz īpašumtiesību iegūšanu testamentārās mantošanas kārtībā, bet neattiecas uz lauksaimniecības zemes iegūšanu īpašumā likumiskās mantošanas kārtībā.

2013. gada Likuma par pārejas pasākumiem 8. panta 1. daļas nozīmē gadījumu, kad testamentārs mantinieks var kļūt par mantinieku uz likuma pamata — ja nav testamenta un ja citi mantinieki ir izslēgti no mantojuma —, uzskata arī par īpašumtiesību iegūšanu likumiskās mantošanas kārtībā ierobežojumu saistībā ar īpašumtiesību iegūšanu piemērošanas nolūkā.

1.3.1. Noteikumi par īpašumtiesību iegūšanu testamentārās mantošanas kārtībā

a) Vajadzīga valsts iestādes atļauja

Ja testators testamentā izsaka savu gribu saistībā ar īpašumtiesībām uz lauksaimniecības zemi, lai saskaņā ar testamentu tiesīgais mantinieks tās varētu iegūt, ir vajadzīga valsts iestādes (administratīvās lauksaimniecības struktūras) apstiprinājums atļaujas veidā (Zemes darījumu likuma 34. pants).

Apstiprināšanas procedūrā administratīvā lauksaimniecības struktūra pārliecinās,

vai mantinieks ir tiesīgs iegūt tiesības un

vai ar testamentu netiek pārkāpts vai apiets ierobežojums attiecībā uz īpašumtiesību iegūšanu.

b) Ierobežojumi saistībā ar lauksaimniecības zemes iegūšanu īpašumā

Zemes darījumu likumā individuālām tiesību subjektu kategorijām ir noteiktas atšķirīgas tiesības iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi. Šajā ziņā būtu jāatšķir turpmāk norādītās personu kategorijas.

i) Tiesību subjekti, kuri nevar iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi nekādos apstākļos

Tie ir šādi:

ārvalstu fiziskas personas (dalībvalstu valstspiederīgie nav iekļauti šajā definīcijā);

ārvalstis (vai to provinces, vietējās valdības vai jebkura no to struktūrām);

vietējās vai ārvalstu juridiskās personas (ar dažiem izņēmumiem).

Izņēmums — aizliegums juridiskām personām iegūt lauksaimniecības zemi, pamatojoties uz pēdējās gribas rīkojumu, neattiecas uz baznīcām (vai uz to organizācijām, institūcijām vai vienībām, kurām ir juridiskas personas statuss saskaņā ar baznīcas iekšējiem noteikumiem”).

ii) Personas, uz kurām attiecas “lauksaimnieka” definīcija

Jēdziens “lauksaimnieks” ir definēts Zemes darījumu likuma 5. panta 7. punktā. Šī definīcija attiecas uz fiziskām personām, kuras ir Ungārijas valstspiederīgie vai citas dalībvalsts valstspiederīgie un kuras kompetentās iestādes ir reģistrējušas oficiālā reģistrā, ko uztur šim nolūkam. Lai personu reģistrētu, ir jābūt izpildītiem likumā paredzētiem priekšnosacījumiem (lauksaimniecības vai mežsaimniecības speciālista kvalifikācija; sertificētas lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbības un ieņēmumi no šādām darbībām, u. tml.).

Šai personu kategorijai maksimālais platības ierobežojums lauksaimniecības zemei, kas var piederēt katrai šādai personai, jeb “zemes iegūšanas īpašumā maksimālais ierobežojums” ir 300 hektāri; šajā platībā jāiekļauj zemes platība, kas attiecīgajai personai jau pieder, un zemes platība, attiecībā uz kuru persona jau īsteno lietošanas tiesības (Zemes darījumu likuma 16. panta 1. punkts).

iii) Fiziskas personas, kuras nav “lauksaimnieki”, bet ir Ungārijas vai citas dalībvalsts valstspiederīgie

Personas, kuras ietilpst šajā kategorijā, var iegūt īpašumtiesības uz lauksaimniecības zemi, ja to valdījumā esošās lauksaimniecības zemes platība, ieskaitot tās lauksaimniecības zemes platību, kuru viņas vēlas iegūt, nepārsniedz 1 hektāru (Zemes darījumu likuma 10. panta 2. punkts).

Izņēmums — iepriekš minētais ierobežojums neattiecas uz īpašumtiesību iegūšanas darījumiem starp tuviem radniekiem. Tomēr šādos gadījumos piemēro arī zemes iegūšanas īpašumā maksimālo ierobežojumu, kas ir 300 hektāri (Zemes darījumu likuma 10. panta 3. punkts un 16. panta 1. punkts).

Iepriekš minēto noteikumu nolīkos “dalībvalsts valstspiederīgā” definīcija attiecas uz šādām personām (Zemes darījumu likuma 5. panta 24. punkts):

Eiropas Savienības dalībvalsts (izņemot Ungārijas) valstspiederīgais;

Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu dalībvalsts valstspiederīgais;

citas dalībvalsts valstspiederīgais, kuram piemēro tādu pašu kārtību kā iepriekš minētajām personām, pamatojoties uz starptautisku līgumu.

1.3.2. Īpašumtiesību iegūšana likumiskās mantošanas kārtībā

Iepriekš aprakstītie ierobežojumi (1.3.1. punkts) neattiecas uz lauksaimniecības zemes iegūšanu īpašumā likumiskās mantošanas kārtībā. Tādējādi persona, kurai ir aizliegts iegūt īpašumā lauksaimniecības zemi Ungārijā testamentārās mantošanas kārtībā (vai noslēdzot iegādes darījumu starp dzīvi esošām personām) (piemēram, persona, kura nav dalībvalsts valstspiederīgais), to var izdarīt likumiskās mantošanas kārtībā.

2) Šaujamieroči un munīcija

2.1. Vispārīgi

Saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem šaujamieročus un munīciju var iegūt īpašumā tikai tad, ja ir šaujamieroču atļauja. Noteikumi par šaujamieroču turēšanu īpašumā ir ietverti šādos tiesību aktos:

2004. gada Likums XXIV par šaujamieročiem un munīciju (*a löfgyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény*) (Šaujamieroču likums);

2004. gada 31. augusta Valdības dekrēts Nr. 253/2004 par ieročiem un munīciju (*a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004. Korm. rendelet*) (Valdības dekrēts par ieročiem);

iekšlietu ministra 2004. gada 31. augusta Dekrēts Nr. 49/2004 par šautuvēm, šaujamieroču un munīcijas uzglabāšanu valsts iestādēs un teorētiskajām zināšanām un prasmēm, kas vajadzīgas, lai varētu turēt īpašumā ieroci (*a lőterekről, a löfgyverek, lőszerek hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. BM rendelet*);

Valsts policijas galvenā priekšnieka 2016. gada 7. janvāra Rīkojums Nr. 2/2016 par noteikumiem attiecībā uz šaujamieroču uzglabāšanu valsts iestādēs, pārdošanu, atsavināšanu, utilizāciju, nodošanu bez atlīdzības un iznīcināšanu (*a löfgyverek hatósági tárolásának, értékesítésének, elidegenítésének, hatástalanításának, érték nélkülű leadásának, megsemmisítésének szabályairól szóló 2/2006. ORFK utasítás*).

2.2. Aktīvi, uz kuriem attiecas ierobežojumu materiālā piemērošanas joma

Likumā noteiktie ierobežojumi attiecas uz “šaujamieroču un munīcijas” iegūšanu īpašumā. Šaujamieroču likuma 2. panta 16. un 22. punkta nozīmē “šaujamierocis” ir jebkurš pārnēsājams ierocis vai gaisa šautene, no kuras var izšaut cieta materiāla lādiņu ar jaudu stobra galā lielāku par 7,5 džouliem; “munīcija” ir jebkura patrona, kas sastāv no lādiņa, šaujampulvera un detonatora un ir iepriekš sakomplektēta vienotā korpusā.

2.3. Ierobežojumi attiecībā uz ieroču mantošanu

Saskaņā ar iekšlietu ministra 2004. gada 31. augusta Dekrēta Nr. 49/2004 14. panta 1. un 2. daļu licences turētāja nāves gadījumā pēc tam, kad *testamenta apstiprinājums ir kļuvis galīgs, mantinieks var prasīt*, lai šaujamieroči un/vai munīciju pārdod šaujamieroču izplatītājs;

atsavina par labu personai vai organizācijai, kam ir atļauja, lai to iegūtu īpašumā;

utilizē, iznīcina vai

nodod bez atlīdzības.

Ja mantinieks neizmanto iepriekš aprakstītās iespējas, policija var iznīcināt uzglabāto šaujamieroči un/vai munīciju vai nodot to šaujamieroču izplatītājam pārdošanai pēc tam, kad tirdzniecības eksperts veicis tā novērtēšanu. Ieroča un/vai munīcijas pārdošanā iegūtā summa jāsamaksā īpašniekam, pirms tam atkaitot visas radušās izmaksas.

2 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem šādi īpaši noteikumi ir piemērojami iepriekš minētās mantas mantošanai neatkarīgi no mantošanas kārtībai piemērojamajiem tiesību aktiem?

Jā (attiecībā uz katru no iepriekš minētajiem aktīviem).

Attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības zemi (lauksaimniecības zemi) likuma (Zemes darījumu likuma) preambulā ir uzskaitīti ekonomiskie, ģimenes politikas un sociālie apsvērumi (piemēram, ciematu spēja paturēt savus iedzīvotājus, to vietējo iedzīvotāju vecuma struktūras uzlabošana, nodarbinātības uzlabošana laukos, mazo saimniecību stabilas darbības nodrošināšana utt.), kas skaidri apliecina likumdevēja nolūku Zemes darījumu likumā noteiktos ierobežojumus piemērot ikvienā gadījumā neatkarīgi no tā, kuras valsts tiesību akti reglamentē mantošanu.

3 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem pastāv īpaša procedūra, lai nodrošinātu atbilstību iepriekš minētajiem īpašajiem noteikumiem?

1) Lauksaimniecības un mežsaimniecības zeme

Jā.

Ja notārs, kurš vada testamenta apstiprināšanas procedūru, procedūras laikā uzzina, ka mantojums ietver lauksaimniecības vai mežsaimniecības zemi (lauksaimniecības zemi), un ja testators savā testamentā ir izteicis savu gribu attiecībā uz šādu zemi, notārs nosūta attiecīgo testamentu administratīvajai lauksaimniecības struktūrai, kuras jurisdikcijā atrodas zeme. Minētā struktūra ir kompetenta piešķirt oficiālu apstiprinājumu lauksaimniecības zemes iegūšanai īpašumā (Zemes darījumu likuma 34. pants). Šādos gadījumos notārs aptur testamenta apstiprināšanas procedūru, līdz administratīvā lauksaimniecības struktūra ir pieņēmusi lēmumu (2010. gada Likuma XXXVIII par testamenta apstiprināšanas procedūru 71. panta 2. punkta d) apakšpunkts). Apstiprināšanas procedūrā administratīvā lauksaimniecības struktūra pārliecinās,

vai mantinieks ir tiesīgs iegūt tiesības un

vai ar testamentu netiek pārkāpts vai apiets ierobežojums attiecībā uz īpašumtiesību iegūšanu.

Administratīvā lauksaimniecības struktūra savu lēmumu par apstiprināšanu nosūta arī notāram. Ja administratīvā lauksaimniecības struktūra atsaka mantiniekam apstiprinājumu zemes iegūšanai īpašumā, šis testamenta noteikums tiek uzskatīts par spēkā neesošu (Zemes darījumu likuma 34. pants). Šādā gadījumā attiecīgajam testamentam noteikumam tādējādi nav likumīga spēka, kas notāram ir jāņem vērā, un attiecīgās mantojuma daļas (konkrētās lauksaimniecības zemes) nodošanu mantiniekam, kuram ir tiesības uz to saskaņā ar testamentu, nevar apstiprināt (2010. gada Likuma XXXVIII par testamenta apstiprināšanas procedūru 71. panta 6. punkts).

Administratīvās lauksaimniecības struktūras pienākumus veic apgabala valdības biroji.

2) Šaujamieroči un munīcija

Jā.

Saskaņā ar iekšlietu ministra 2004. gada 31. augusta Dekrēta Nr. 49/2004 13. pantu, ja persona, kurai ir šaujamieroču licence, nomirst, personai, kuras valdījumā pāriet jebkādi šaujamieroči un munīcija, ir nekavējoties jāpaziņo par tiem policijai un arī jānodrošina to droša uzglabāšana, līdz ierodas policija. Policija pārņem šaujamieročus un munīciju, par kuriem ziņots, un uzglabā tos, un uztur ar tiem veikto darbību uzskaiti.

Saskaņā ar Valsts policijas galvenā priekšnieka 2016. gada 7. janvāra Rīkojuma Nr. 2/2016 III nodaļu policija pēc tam, kad tā ir pārņēmusi šaujamieročus un munīciju,

rakstiski informē mirušā licences turētāja vietējās valdības amatpersonu, kura sagatavojusi mantojuma uzskaites sarakstu (uzskaites amatpersonu), ka šaujamieroči un munīcija tiek uzglabāti valsts iestādē;

vienlaikus pieprasa, lai šaujamieroči un munīcija tiek iekļauti mantojuma uzskaites sarakstā,

un pieprasa informāciju par to, kurš notārs vadīs testamenta apstiprināšanas procedūru.

Policija rakstiski informēs notāru, kurš vada testamenta apstiprināšanas procedūru, par to, kur atrodas šaujamieroči un munīcija, un pieprasīs, lai pēc testamenta apstiprināšanas procedūras slēgšanas tai pārsūta testamenta galīgo apstiprinājumu.

Notārs attiecīgi pēc testamenta apstiprināšanas procedūras slēgšanas pārsūta testamenta galīgo apstiprinājumu policijai. Pamatojoties uz testamenta apstiprinājumu, policija 180 dienu laikā informē mantinieku, ka viņš vai viņa var pieprasīt, lai šaujamieročus un munīciju pārdod šaujamieroču izplatītājs vai tos atsavina par labu personai vai organizācijai, kam ir atļauja, lai tos iegūtu īpašumā, vai arī tā var ierosināt šaujamieroču un munīcijas utilizāciju, iznīcināšanu vai nodošanu bez atlīdzības.

Ja mantinieks neizmanto iepriekš aprakstītās iespējas noteiktajā termiņā, policija var iznīcināt uzglabātos šaujamieročus un munīciju vai nodot tos šaujamieroču izplatītājam pārdošanai pēc tam, kad tirdzniecības eksperts veicis to novērtēšanu. Ieroču un/vai munīcijas pārdošanā iegūtā summa jāsamaksā īpašniekam, pirms tam atkaitot visas radušās izmaksas (iekšlietu ministra 2004. gada 31. augusta Dekrēta Nr. 49/2004 13. un 14. pants).

Lapa atjaunināta: 15/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.